

Cinci ani de modificări fiscale

Acest material reprezintă un inventar al măsurilor de politică fiscală luate de guvernele României după 1 ianuarie 2009, practic de la începutul crizei și până în prezent. Studiul a fost întocmit de avocatul [Gabriel Biris](#), Vicepreședinte AOAR, expert fiscal cu experiență de peste 18 ani în fiscalitatea românească și internațională.

Inventarul nu conține toate modificările de formă sau care țin de modul de declarare a unor impozite și taxe, ci doar modificările aduse de cele două coduri importante (Codul fiscal și Codul de procedură fiscală), care au avut un impact direct în modul de calcul și plată al impozitelor de către contribuabili. Nu au fost incluse în inventar taxele pe resursele minerale, modificarea redevențelor pentru resurse minerale, și nici taxa de primă înmatriculare/mediu pentru autoturisme.

Scopul acestui inventar nu este acela de a incrimina, ci de a evidenția, într-un format unitar și concentrat, atât numărul uriaș al modificărilor cât și calitatea acestora. Un inventar al scorurilor obținute de aceste măsuri nu ar fi util, deoarece importanța fiecăreia diferă. Acest lucru se poate vedea și în topul realizat: măsurile bune au doar aplicare punctuală, pe când cele rele au afectat toți contribuabilii. Calificativele foarte proaste acordate creșterii TVA și introducerii impozitului pe construcții nu au cum să fie compensate de calificative bune sau foarte bune acordate unor măsuri cu aplicare punctuală, la fel cum calificativele bune sau foarte bune date unor măsuri care corectează erori grave nu pot constitui motiv de mândrie pentru niciun guvern.

Concluzia pe care o putem trage este că niciun guvern nu a avut o strategie coerentă care să asigure atât condiții de dezvoltare economică cât și echilibrul bugetar, deziderate ce pot fi atinse simultan. Imensa majoritate a măsurilor au agresat antreprenorii și au creat neîncredere în capacitatea guvernului de a găsi soluții, de a stimula creșterea economică.

Rezultatul acestor politici se vede astăzi: nivel foarte redus al investițiilor directe în economie, număr mic de locuri de muncă – să nu uităm că peste 2 milioane de români au plecat să lucreze în străinătate în ultimul deceniu, iar raportul dintre numărul angajaților și cel al pensionarilor este deja subunitar—ceea ce reprezintă un dezastru.

În ciuda unui număr uriaș de modificări aduse legislației atât de guvernele Boc cât și de Ponta, marile probleme ale fiscalității românești au rămas nerezolvate. Mă refer aici în special la evaziunea în domeniul TVA și cel al accizelor, munca la negru, conformare voluntară redusă. Nu au fost reformate nici impozitele pe proprietate iar măsurile de susținere a pieței auto și de înnoire a parcului auto național au contribuit la prăbusirea pieței și nu la creșterea ei. Consumul intern, element ce ar trebui să fie principalul motor de creștere al economiei, scade de 5 ani, încontinuu.

Măsurile luate de creștere a fiscalității nu aveau cum să ajute. Mărturie a eșecului politicilor fiscale în România stau rapoartele Consiliului fiscal dar și studii ale Comisiei Europene care confirmă că gradul de colectare al TVA în România este doar puțin peste 50 % (52 % față de media europeană de 80 % și Bulgaria 85 %).

Nici creșterea impozitelor și taxelor, introducerea de noi taxe și nici agresivitatea crescută a controalelor fiscale din ultima perioadă nu au îmbunătățit situația. ANAF și-a abandonat complet rolul de îndrumare al contribuabilului, prezumția de nevinovăție nu mai există, iar singurul scop al inspectorilor este să stabilească impozite și taxe suplimentare, chiar cu riscul falimentării contribuabilului și al pierderii de locuri de muncă.

Acest lucru ne face să susținem că avem nevoie de crearea unei baze de dialog reale între mediul de afaceri și mediul politic, principalul responsabil de actuala stare, dar și singurul capabil să remedieze situația.

Continuarea actualelor politici (creșterea taxelor, blamarea predecesorilor pentru "greaua moștenire") va adânci criza și va reduce șansele de a avea o țară prosperă. Prosperitatea poate fi atinsă doar prin muncă, investiții, productivitate. Guvernul trebuie să creeze antreprenorilor condițiile pentru a investi și pentru a aduce valoare adăugată.

Este nevoie să discutăm împreună soluții la problemele pe care România le întâmpină. Soluții există, le cunoaștem și dorim să contribuim la implementarea lor. Iar acolo unde nu există soluții încă, putem să le găsim împreună, în interes național.

AOAR

Top 5 măsuri pozitive:

1. Holdinguri (OUG 102/15.11.2013, poz. 144);
2. Rezerve din reevaluare (OUG 34/11.04.2009, poz. 5);
3. Introducerea în CF a Contribuțiilor sociale obligatorii (OUG 117/30.12.2013, poz. 62 + OUG 125/30.12.2011, poz. 90);
4. Reglementare contribuabili inactivi (OUG 46/25.05.2009, poz. 8);
5. Taxare inversă la cereale (OUG 49/31.05.2011, poz. 72).

Top 5 măsuri negative:

1. Creșterea TVA (OUG 58/28.06.2010, poz. 54);
2. Impozitul pe construcții (OUG 102/19.12.2013, poz. 151);
3. Introducerea penalităților de întârziere (OUG 39/28.04.2010, pag. 30);
4. Modificarea cursului la care se calculează acciza (OUG 102/19.12.2013, poz. 149);
5. Impozitul minim (OUG 34/11.04.2009, poz. 3).

Nr.	Normă (BOC)	Modificare	Comentarii
1.	OUG 29/27.03.2009	S-au mărit accizele la alcool și băuturi alcoolice.	Deși măsura are un impact limitat, este greșită din cel puțin două puncte de vedere: (i) teoria economică spune că în criză nu mărești taxele și (ii) nivelul evaziunii pe piața alcoolului era și este în continuare uriaș (peste 60%). Să crești accizele într-o piață dominată de evaziune dă un stimulent suplimentar evaziunii. Scor: proastă
2.	OMF 614/31.03.2009	Nivelul accizei minime modificat – de la 44,64 euro la 51,87 euro/1000 țigarete.	Din aceeași categorie cu cea anterioară. La vremea respectivă contrabanda cu țigări ocupa peste 30% din piață, măsura nu a făcut decât să agraveze lucrurile. În plus, să nu uităm că acciza minimă mare a fost folosită foarte eficient pentru scoaterea din piață a producătorilor autohtoni de țigări și chiar și tutun (proces început în 2005 și continuat consecvent după aceea). Miza a fost atât de mare încât România chiar a riscat, la sfârșitul lui 2005, amânarea intrării în UE datorită intenției de a introduce preț minim la țigări. S-a renunțat la prețul minim și s-a folosit acciza minimă. Scor: foarte proastă.
3.	OUG 34/11.04.2009	S-a introdus infamul impozit minim.	Despre impozitul minim am declarat la vremea respectivă că este o “declarație de impotență a guvernului”. Era mult mai eficient ca măsurile să targeteze cauzele (nedeclararea veniturii) și nu efectele (neplata impozitului pe profit). În plus, măsura rezolvă în parte doar o problemă a nedeclarării veniturilor (aceea a impozitului pe profit) nu și cea mai importantă (neplata TVA). Măsura a fost hulită și pentru că ar fi dus la închiderea a peste 100.000 de firme mici – lucru pe care eu însă nu îl consider adevărat. Au fost închise doar firme fără activitate – deci a avut un efect de asanare. Ar fi trebuit însă ca măsura să fie acompaniată de măsuri simplificate de radiere. Măsura a intrat în vigoare la 1 mai, ceea ce a pus probleme – creând

			<p>practic doi ani fiscali. Măsura a fost abrogată începând cu 1 octombrie 2010 prin OUG , creând însă și atunci 2 ani fiscali...</p> <p>Scor: proastă</p>
4.	OUG 34/11.04.2009	S-au limitat cheltuielile cu autoturismele și combustibilul.	<p>Măsura era necesară, dar în perioada de boom, nu în criză. În plus, a fost extrem de dură: cheltuielile cu combustibilul (cu anumite excepții) au devenit complet nedeductibile. În plus cheltuielile cu TVA aferent achiziției de autoturisme deveneau nedeductibile. Interesant este însă că pentru mașinile luate în leasing TVA era deductibil integral, ceea ce e a constituit o supapă. Măsura este însă greu de înțeles: dacă cumperi un Logan – nu deduceai TVA, dacă luai în leasing un Rolls – puteai deduce TVA... Care era oare rostul măsurii? Măsura a influențat foarte negativ piața auto, piață oricum lovită dur de criza financiară.</p> <p>Scor: foarte proastă</p>
5.	OUG 34/11.04.2009	Rezervele din reevaluare deveneau impozabile la data vânzării bunului pentru care era constituită rezerva.	<p>Măsura venea să elimine efectul unei golării făcute în 2007/2008 de Guvernul Tăriceanu: includerea în valoarea fiscală a rezervei din reevaluare. Această măsură a permis companiilor ca în plin boom speculativ să nu plătească impozit pe profitul din vânzarea imobilelor, ci să îl amâne sine die. Măsura nu numai că a amplificat bula (oricum stimulată și de neimpozitarea/slaba impozitare a persoanelor fizice care făceau astfel de tranzacții), dar a ușurat unele scheme prin care băncile românești au fost fraudate masiv în acea perioadă.</p> <p>Scor: foarte bună</p>
6.	OUG 34/14.04.2009	S-a instituit "fondul social" în care producătorii și distribuitorii de gaze puteau contribui "benevol".	<p>Măsura a fost luată în desconsiderarea totală a investitorilor privați (ex. Fondul Proprietatea) în astfel de companii. Practic, acestora li s-a confiscat partea din dividend cuvenită, subminând încrederea în respectarea de către guvern a proprietății private, garantate și de Constituție.</p>

			Scor: foarte proastă
7.	Lege 121/05.05.2009	Se respinge OUG 192/2008, norma prin care (i) se introducea o reducere de 5% pentru plățile la buget efectuate cu 10 zile înainte de termen și (ii) se reducea CAS cu 3pp începând din decembrie 2009.	Probabil s-a considerat că reducerea este mult prea mare și cauzează dezechilibre bugetare iar economia funcționa oricum în regim de avarie, nu oferea resurse pentru scăderea semnificativă a CAS... Scor: proastă
8.	OUG 46/25.5.2009 – privind îmbunătățirea procedurilor fiscale și diminuarea evaziunii fiscale	S-a introdus pentru prima oară noțiunea de “contribuabil inactiv”	Măsura era necesară, pentru a se crea o sanitizare a mediului de afaceri – prea multe companii înființate doar pentru a avea acces la un facturier, pe care după aceea sa îl vândă... Tranzacțiile cu astfel de firme nu mai erau luate în considerație. Din păcate, măsura nu a fost suficient de bine reglementată și a generat probleme și unor firme corecte. Nici acum nu a fost clarificată situația contribuabililor declarați inactivi de fisc și reactivați ulterior. Scor: bună
9.	OUG 46/25.5.2009 – privind îmbunătățirea procedurilor fiscale și diminuarea evaziunii fiscale	S-au repus în termen înlesniri la plată care și-au pierdut valabilitatea ca urmare a neefectuării de plăți	Măsura putea fi bună dacă nu era condiționată de depunerea de garanții constând în cash colateral sau garanții bancare – imposibil de obținut de către companii cu probleme financiare. În aceste condiții – măsura a fost complet inutilă. Scor: neutră.
10.	OUG 46/25.5.2009 – privind îmbunătățirea procedurilor fiscale și diminuarea evaziunii fiscale	Tranzacțiile cu contribuabili declarați inactivi nu mai sunt luate în considerare. Se dispune ca lista cu contribuabilii declarați inactivi să fie publicată pe pagina de internet a ANAF.	Măsura este în principiu bună și ar fi trebuit să scadă fraudă. În realitate însă, a fost complet inutilă – a se vedea randamentul colectării de doar 52% în 2011... În plus, lista contribuabililor inactivi a creat un risc contribuabililor corecți, aceștia trebuind a verifica toți furnizorii – ceea ce a dus la creșterea costurilor de administrare. Insuccesul acestei măsuri (și a altora similare ce au urmat) s-a datorat concepției greșite: ataca efectele, nu cauzele.

			Scor: proastă.
11.	HG 960/20.08.2009 privind modificarea structurii accizei totale în echivalent euro la 1000 de țigarete	Se modifică acciza pe țigarete la 39,92 euro + 23% PMVA (de la 27,31 euro + 25% PMVA).	Încă o măsură din seria celor care au făcut ca în primăvara lui 2010 cota de piață a țigărilor de contrabandă să ajungă la 36,8% din piață. Au început să apară mash-uri uriașe prin care unul din marii producători încerca să sensibilizeze autoritățile și consumatorii cu privire la efectele extrem de nocive ale evaziunii (peste 1 miliard de euro/an pierduți doar din contrabanda cu țigări). Efectul negativ asupra brandurilor locale nu a mai existat însă, acestea fiind scoase din piață de măsurile fiscale anterioare. Scor: foarte proastă
12.	HG 956/19.08.2009 privind nivelurile pentru valorile impozabile, impozitele și taxele locale	S-au actualizat cu inflația impozitele locale, rezultatul fiind o creștere cu 20,4%, în lei.	Măsura este normală, deși cred că actualizarea cu rata inflației nu este neapărat cea mai corectă. Ținând cont și de momentul în care s-a produs ajustarea (semnificativă, în criză), efectul acesteia a fost unul negativ pentru economie. De remarcat însă că nu au existat bâlbe în legătură cu această indexare. Scor: proastă
13.	OUG 109/13.10.2009 privind modificarea Codului fiscal	Se reinstituie obligația de a înregistra contracte de construcții, montaj, dar și consultanță, încheiate cu nerezidenți.	Creste inutil birocrăția, fără ca acest lucru să ajute la o mai bună administrare. Măsura ar fi fost utilă dacă contractele odată înregistrate ar fi fost și examinate dpdv al sediului permanent, impozite cu reținere la sursă, etc. Scor: proastă
14.	OUG 109/13.10.2009 privind modificarea Codului fiscal	Modifică termenul de plată al impozitului pe profit pentru unele persoane juridice din 15 în 25 februarie și modifică termenul de depunere a declarației anuale de profit pentru celelalte din 15 în 25 aprilie.	Probabil, motivul acestei modificări a fost pentru a avea o singură dată de plată a obligațiilor fiscale în cursul unei luni (25 ale lunii). Scor: bună
15.	OUG 109/13.10.2009	Se introduce deductibilitatea cheltuielii cu tichetele de vacanță,	Măsură care a fost intenționată pentru a stimula turismul. Rezultatele însă au fost extrem de modeste. Mult mai eficient ar fi o cotă redusă de TVA,

	privind modificarea Codului fiscal	în condițiile legii, contravaloarea lor nefiind impozabilă pentru angajat.	aplicată nu numai la serviciile de cazare. Astfel de măsuri nu au cum să reziste probei timpului – ceea ce s-a și văzut ulterior. Scor: neutră
16.	OUG 109/13.10.2009 privind modificarea Codului fiscal	Veniturile din închiriere, dacă există mai mult de 5 astfel de contracte – sunt asimilate veniturilor din activități independente, deci venitul impozabil se calculează obligatoriu pe baza datelor din contabilitatea în partida simplă (opțional pentru cei cu cel mult 5 contracte).	Pe lângă faptul că în acest fel complică activitatea celor cu mai mult de 5 contracte – măsura mai are o consecință deloc explicată: pe lângă impozitul de 16% persoanele datorează și CASS 5,5%. Consecințele acestei prevederi au fost însă ușor de ocolit, pentru că nu se referă la mai mult de 5 imobile închiriate, ci la mai mult de 5 contracte de închiriere... Scor: proastă.
17.	OUG 109/13.10.2009 privind modificarea Codului fiscal	Termenul de plată pentru impozitul datorat pentru dividendele distribuite și neplătite devine 25 ianuarie a anului următor (față de 31 decembrie a anului în curs).	Măsura face parte din ciclul celor de unificare a datelor de plată a impozitelor (25 ale lunii). Scor: bună
18.	OUG 109/13.10.2009 privind modificarea Codului fiscal	Impozitul anual pentru veniturile obținute din vânzarea de titluri de valoare nu mai este stabilită prin decizie emisă de ANAF, ci prin declarația proprie de către contribuabil.	Măsura este normală, ținând cont de faptul că investitorii pe piețele financiare sunt oameni cu un anumit nivel de educație financiară. În opinia mea, același regim ar trebui aplicat și la veniturile din activități independente. Scor: bună
19.	OUG 109/13.10.2009 privind modificarea Codului fiscal	Valorile de piață folosite de notari la stabilirea impozitului pe venit pot fi actualizate și mai des decât anual.	Măsură normală în condițiile în care valorile de piață folosite de notari erau în cele mai multe cazuri exagerate, datorită prăbușirii valorii imobilelor. Scor: bună
20.	OUG	Termenul de depunere al	Din același ciclu.

	109/13.10.2009 privind modificarea Codului fiscal	declarației anuale de venit devine 25 mai (anterior, 15 mai) a anului următor.	Scor: bună
21.	OUG 109/13.10.2009 privind modificarea Codului fiscal	Se introduce un articol nou conform căruia condițiile în care persoanele fizice care vând imobile se înregistrează și plătesc TVA vor fi detaliate prin norme.	Măsura era necesară datorită ambiguităților legii. În toamna lui 2009 ANAF a început să calculeze TVA pentru persoanele fizice care vânduseră în mod repetat imobile, generând foarte multe procese și un imens scandal. Procesele încă continuă, a fost și o decizie a CEJ emisă recent – în favoarea contribuabililor. Nu a fost însă nici până azi clarificat regimul impozitului pe venit datorat de persoanele fizice care se înregistrează în scop de TVA pentru astfel de activități. Scor: bună
22.	OUG 109/13.10.2009 privind modificarea Codului fiscal	S-a eliminat taxarea inversă pentru firmele aflate în insolvență.	Nu se înțelege faptul că taxarea inversă nu reprezintă o facilitate, ci în principal un instrument de combatere a evaziunii. Este de fapt singura soluție eficientă de combatere a principalelor tipuri de fraudă fiscală (frauda carusel și rambursările ilegale). De altfel, așa cum se vede și dintr- un studio publicat în septembrie 2013 de Comisie, randamentul colectării TVA a scăzut în mod constant, ajungând în 2011 la doar 52%. Scor: proastă
23.	OUG 109/13.10.2009 privind modificarea Codului fiscal	S-au eliminat accizele la iahturi și alte bărci.	Măsura era oricum una populistă, în România numărul deținătorilor de iahturi fiind derizoriu. Oricum, este foarte ușor ca iahturile să fie înmatriculate pe companii off-shore. Scor: bună
24.	Legea 329/ 09.11.2009	S-au introdus prevederi cu privire la scutirea de impozit a profitului reinvestit, valabil până la 31.12.2010.	Intenția a fost bună, dar reglementarea dezastruoasă. Aceasta "facilitate" a fost un "dar grecesc", în fapt fiind doar o amânare la plata impozitului pe profit. Acest lucru s-a întâmplat deoarece facilitatea s-a acordat nu prin intermediul unei cheltuieli deductibile, ci a unei rezerve. În plus, pentru bunurile respective nu se mai calcula amortizarea fiscală, în final existând posibilitatea ca investiția să nu mai fie deloc amortizată fiscal. Fiind defectuos reglementată, facilitatea nu a prea fost folosită.

			Scor: neutru
25.	Lege 367/25.11.2009	Micii producători de țuică (max. 250 l/an, 100% alcool) și vin (600 hl/an) sunt exceptați de la plata accizei.	Măsura scoate din sfera producătorilor de produse accizabile foarte multe persoane din zona rurală, producători pentru autoconsum sau comerț local. Scor: bună
26.	HG 1626/30.12.2009, OMF 3472/30.12.2009	Se modifică din nou structura accizei la țigarete: 48,5 euro/1000 țigarete plus 22% din prețul maxim de vânzare cu amănuntul. Se majorează din nou și acciza minimă la 287,46 euro/1000 țigarete.	Din nou, crește acciza fixă, scade cea procentuală, cu efectele descrise mai sus. Scor: proastă
27.	Lege 22/02.03.2010	Pensiile obținute de persoane cu handicap grav sau accentuat nu mai sunt impozitate (pentru ceea ce depășește 1.000 lei/lună)	Măsură cu impact foarte limitat, probabil pentru a reflecta și scutirea de impozit pe salariu a unor astfel de persoane. Scor: neutră
28.	Lege 24/04.03.2010	Se extind scutirile de impozite locale pentru persoanele persecutate politic în comunism precum și pentru persoanele care au participat la Revoluția din 1989. Se acordă scutiri de impozit pentru veteranii de război, văduve de veterani necăsătorite.	Măsura pare a face parte din ciclul “țara arde și baba se pieptănă”... Impact extrem de limitat și discutabil. Scor: neutru
29.	OUG 22/30.03.2010	Se fac unele precizări cu privire la modul de calcul al impozitului minim.	Scor: neutru
30.	OUG 39/28.04.2010	Majorările de întârziere (0,1%/ zi) sunt înlocuite începând cu 1 iulie	Măsură de un cinism grotesc. Sub aparența unei “facilități” guvernul strică echilibrul între contribuabil și stat: dobânzile (datorate atât de contribuabil

		2010 de dobânzi de întârziere (0,05%/zi), plus penalități de întârziere (5 – 15%!).	cât și de stat) scad abrupt, în timp ce penalitățile (substanțiale) sunt datorate doar de contribuabil. Ulterior am văzut că măsura a fost premeditată, guvernul reușind să reducă deficitul pe cash prin creșterea arieratelor către companii... Scor: foarte proastă.
31.	OUG 39/28.04.2010	Pentru întârzieri la plata obligațiilor datorate bugetelor locale, se introduc majorări de întârziere de 2%/ lună sau fracție de lună.	De ce oare era nevoie de un regim diferit al majorărilor, semnificativ mai împovărător? Greu de explicat... Măsura: proastă
32.	OUG 39/28.04.2010	Se majorează pragul pentru soluționarea contestațiilor de către Direcția generală de soluționare a contestațiilor de la 500.000 lei la 3.000.000 lei.	Ținând cont de creșterea agresivității controalelor fiscale din perioada ce a urmat, măsura era necesară pentru a nu supraîncarca structura central. Măsura: neutră
33.	Legea 76/11.05.2010	Regulile privind prețurile de transfer devin aplicabile și tranzacțiilor între persoane juridice românești afiliate.	Prevederea este oarecum normală, dar aplicarea ei poate da naștere la ajustări complicate la ambele părți în tranzacție, ceea ce per ansamblu nu aduce nimic în plus la buget (cu excepția eventualelor dobânzi și penalități). Această regulă ar fi fost mult mai utilă în perioada 2000-2007, când microîntreprinderile au fost intens folosite pentru a transfera profit în cadrul grupului... În lipsa unor praguri minime de la care regulile să fie aplicabile (ținând cont de costul substanțial al documentației privind prețurile de transfer), măsura poate fi ineficientă din punct de vedere al costurilor de administrare. Scor: neutru
34.	Legea 76/11.05.2010	Veniturile din salarii ale persoanelor cu handicap sunt scutite de impozit, indiferent dacă sunt la funcția de bază sau nu.	Măsură cu aplicare limitată. Scor: neutru
35.	Legea	Impozitul pe venitul	Impozitul pe venitul microîntreprinderilor fusese oricum golit de conținut.

	76/11.05.2010	microîntreprinderilor este complet eliminat.	Scor: neutru
36.	Legea 76/11.05.2010	Persoanele care realizează operațiuni intracomunitare nu mai pot depune decont de TVA trimestrial, ci doar lunar.	Măsura din ciclul celor de "luptă" împotriva evaziunii, de data aceasta cu privire la fraudă de tip carusel. Este o măsură care nu are însă cum să fie eficientă în lipsa unor alte instrumente. Scor: neutru
37.	Legea 76/11.05.2010	Se mărește cantitatea de vin pentru care producătorii mici nu au obligația de plată accize la 1000 hl (de la 600).	Probabil au existat mici producători cu relații care nu se încadraseră în limita anterioară... Scor: neutru
38.	OUG 54/23.06.2010	Se creează registrul operatorilor intracomunitari. Practic, peste 150.000 de firme trebuie să se reînregistreze ca plătitori de TVA până la data de 31.07.	Măsura a fost complet inutilă, a avut costuri birocratice excesive și a produs nemulțumire și frustrare printre contribuabili. Era evident, chiar și la prima lectură, cum vor putea evazioniștii să se înscrie în noul ROI și să continue furtul TVA... Măsura doar a pus pe drumuri contribuabilii corecți. Începuse să devină clar pentru toată lumea că guvernul intrase în vrie, că nu avea soluții și încerca măsuri disperate. Evaziunea în domeniul TVA a continuat să crească, lucru confirmat și de CE într-un studio comparativ prezentat în septembrie 2013 care confirmă că în 2011 România era codașa Europei, colectând doar 52% din TVA colectabil. Scor: foarte proastă
39.	OUG 54/23.06.2010	Se prevede taxare inversă pentru cereale, legume, fructe, carne, zahăr, făină, pâine.	Taxarea inversă este singura măsură eficientă de combatere a evaziunii TVA în tranzacțiile B2B. Din păcate măsura nu a fost niciodată aplicată în această formă, din cauză că nu a fost aprobată de Comisie. Mult mai târziu, în 2012 – Comisia a aprobat-o, dar doar pentru cereale. Între timp, există QRM dar nu este folosit de România. Scor: neutru
40.	OUG 54/23.06.2010	S-au eliminat antrepozitele de depozitare pentru produsele accizabile (motorină, benzină).	Măsura a bulversat întreaga piață. Comercianții au trebuit să suporte costuri suplimentare iar unii au închis. Concurența s-a diminuat în piață și, probabil că nu întâmplător prețurile la pompă au început să crească mai

		Au fost premise doar antrepozitele de producție.	repede decât era de așteptat. Măsura a avut însă succes – evaziunea în domeniu a scăzut considerabil. Scor: bună
41.	OUG 54/23.06.2010	S-a introdus o garanție de 6% pentru producătorii de produse accizabile, procentul fiind calculat nu la valoarea produselor accizabile, ci în funcție de capacitatea de producție.	Măsura a crescut costurile de operare pentru producători, într-o perioadă de criză profundă. Mai mult, trebuia să se știe că evaziunea fiscală nu este făcută de acest tip de agenți economici... Scor: proastă
42.	OUG 54/23.06.2010	S-au mărit accizele pentru băuturi fermentate, altele decât bere și vin (de la 0 la 100 euro/hl) și pentru produse intermediare (de la 65 la 165 euro/hl)	Majorare de taxe la produse accizabile, cu grad de colectare foarte redus, deci ineficient. Sfera de aplicare este însă una redusă. Scor: neutră
43.	OUG 54/23.06.2010	Pentru mărfurile comercializate prin magazine de tip duty free, acciza se plătește înainte de punerea în vânzare, ea urmând a fi returnată. Se instituie o taxă de funcționare de 100.000 euro/magazin precum și norme foarte restrictive de operare.	Măsură cu aplicare limitată, magazinele de tip duty-free creând probleme în anii anteriori intrării în UE, nicidecum în 2010. În plus, modificarea este oarecum ciudată, ea referindu-se la OUG 102/2002, abrogat însă prin OUG 46/2006... Supraviețuiesc, din informațiile mele, doar magazinele mari din Aeroportul Otopeni. Scor: neutră
44.	OUG 54/23.06.2010	Se introduce prevederea cu privire la retratarea fiscală a activităților dependente, conform a 6 criterii extrem de restrictive și cu potențial generator de abuzuri. Este pentru prima dată când este introdusă în Codul fiscal o definiție pentru activități dependente.	Măsura era necesară pentru a se limita folosirea abuzivă a contractelor de prestări servicii în locul celor de muncă. Modul, momentul în care a fost introdusă dar și faptul că măsura nu a fost însoțită de un pachet de reducere sau măcar de plafonare a bazei de calcul a contribuțiilor sociale au creat un potențial distructiv imens pentru această prevedere. Scor: foarte proastă

45.	OUG 54/23.06.2010	Se introduce o perioadă de opoziție de 30 de zile la transferul părților sociale către persoane care nu sunt asociate.	Măsura, încă în vigoare, a fost impusă pentru a da statului posibilitatea să se opună schimbării asociațiilor în cazul firmelor cu datorii la buget. Măsura este însă extrem de ușor de evitat de evazionisti și deci nu servește scopului. În schimb, a reușit să îngreuneze activitatea normală de M&A, singurii încurcați în mod real de această prevedere (ca și de ROI de altfel) fiind antreprenorii corecți și investitorii instituționali. Scor: foarte proastă
46.	OUG 58/28.06.2010	Venitul net anual pentru veniturile stabilite pe bază de norme de venit nu poate fi mai mic decât salariul minim brut*12.	Măsură cu aplicare foarte limitată. Scor: neutru
47.	OUG 58/28.06.2010	Cheltuiala deductibilă la calculul venitului impozabil din cedarea drepturilor de proprietate intelectuală scade de la 40% la 20% și de la 50 la 25% pentru lucrări de artă monumentală. Se menține posibilitatea de a opta pentru calculul venitului impozabil pe baza datelor din contabilitate.	Parte din campania de limitare a privilegiilor din aceasta zonă, dar și a abuzurilor de plăți pentru drepturi de autor (de departe veniturile cu cea mai mică sarcină fiscală efectivă la acea vreme). Scor: neutru
48.	OUG 58/28.06.2010	Tichetele de masă, tichetele cadou, tichetele de creșă devin beneficii supuse impozitului pe venit (nu și contribuțiilor sociale).	Considerăm că "beneficiile" de acest tip nu fac bine stabilității mediului fiscal. Astfel de beneficii sunt acordate pentru a masca o fiscalizare înaltă la presiunea celor care vând "tichete" de diverse tipuri, inclusiv cele de masă. Considerăm că mult mai util ar fi să avem o așezare fiscală rezonabilă, cu cote mai mici de contribuții, deducere de bază și plafonarea bazei la un nivel rezonabil. Măsura crește însă costul muncii/scade venitul net al angajaților în plină criză. Scor: proastă
49.	OUG 58/28.06.2010	Sumele reprezentând plăți compensatorii devin impozabile.	Statul ia cu o mână ce dă cu cealaltă. Scade venitul disponibil pentru cei disponibilizați.

			Scor: proastă
50.	OUG 58/28.06.2010	Veniturile din dobânzi la depozite la vedere/cont curent devin impozabile.	Măsura s-a aplicat tuturor depozitelor ce expirau după 1 iulie, indiferent de data constituirii, și arată încă o dată măsura impredictibilității politicilor fiscale în România. Scor: proastă
51.	OUG 58/23.06.2010	Se elimină cota de impozit de 1% pentru vânzarea de titluri deținute cel puțin 1, iar pierderile din operațiuni pe bursă vor putea fi reportate.	Această măsură ar fi trebuit să fie inclusă în legislație încă din 2004, odată cu introducerea "cotei unice". Scor: bună
52.	OUG 58/28.06.2010	Crește impozitul pe veniturile obținute din jocuri de noroc de la 20 la 25%.	Numărul cazinourilor active în România fiind oricum unul mult mai mic decât în trecut, măsura a fost relativ inutilă. Scor: neutru
53.	OUG 58/28.06.2010	A fost majorat TVA la 24%, începând cu 1 iulie 2010.	A fost în mod cert cea mai nefastă măsură de politică fiscală din ultimii ani. Măsura a adâncit criza economică, a dus la scăderea consumului (România este singura țară din UE în care consumul scade de 6 ani consecutiv) și a amplificat evaziunea. Sumele strânse suplimentar la buget au ajutat la păstrarea deficitului în limite finanțabile, dar costul pentru economie este uriaș. Măsura a venit pe fondul în care randamentul colectării este ridicol de mic în România (52% față de 85% în Bulgaria). Scor: foarte proastă
54.	OUG 58/28.06.2010	Se introduc în sfera de aplicare a contribuțiilor sociale obligatorii "veniturile de natură profesională" (art. III).	Măsura a fost incredibil de prost reglementată. Textul neclar, normele de aplicare emise ulterior în contradicție cu textul legii, bâlbele administrației au generat cozi interminabile la ghișeele autorităților și au făcut ca legea pur și simplu să nu poată fi aplicabilă. Textul a fost înlocuit ulterior. Scor: foarte proastă
55.	OUG	Se măresc impozitele locale	Această normă a fost exprimarea legislativă a unei afirmații făcute de un

	59/30.06.2010	pentru autoturismele cu capacitate cilindrică mai mare de 1600 cmc. Pentru autoturismele cu capacitate de peste 3000 cmc acestea devin prohibitive, în unele cazuri comparabile cu valoarea de piață a mașinii.	ministru de dreapta: "să-i cocoșăm pe aia cu Q7"... Măsura a adâncit criza în care se zbate încă piața auto și a creat frustrarea în rândul deținătorilor de autoturisme cu capacitate mare. În plus, se amplifică distorsiunile concurențiale existente în cazul mașinilor cu capacități cilindrice apropiate, în jurul pragurilor. Scor: foarte proastă
56.	OUG 59/30.06.2010	Se majorează cu până la 300% (anterior 100%) impozitul pentru clădirile deținute de persoane fizice, în afara clădirii de domiciliu.	Măsură orientată clar împotriva persoanelor "cu stare". Un astfel de impozit majorat este în fapt un impozit pe investiții, descurajând investițiile într-un domeniu oricum lovit de criză. Se pierde din vedere faptul că investițiile în clădiri (de închiriat) sunt o formă de economisire activă care ar trebui măcar să nu fie descurajată, dacă nu chiar încurajată. Scor: foarte proastă
57.	OUG 82/10.09.2010	Se modifică definiția activităților dependente.	Măsura era necesară pentru eliminarea unor formulări ce urmau a da naștere la abuzuri în interpretare, de către autoritățile fiscale. Noua definiție nu elimină însă complet neclaritățile existente. Scor: bună
58.	OUG 82/10.09.2010	Se modifică integral art III din OUG 58/2010 limitându-se sfera de aplicare a contribuțiilor la anumite venituri profesionale și din drepturi de autor.	În continuare avem parte de o abordare îngustă fără viziune, a problemei contribuțiilor sociale – abordare care din păcate se păstrează și în prezent. Se încearcă lărgirea bazei de calcul pentru contribuțiile sociale, dar este din ce în ce mai evident că este nevoie de o reformă serioasă a domeniului. Modificările aduse fac însă ca prevederile să poată fi înțelese și aplicate. Destul de greu de înțeles este însă de ce au devenit aplicabile imediat, și nu începând cu 1 a lunii următoare – luna septembrie având astfel două tipuri de reglementări... Scor: prost
59.	OUG 88/29.09.2010	Se reduc dobânzile de întârziere la 0,04%/ zi.	Scor: bună

60.	OUG 88/29.09.2010	Se modifică regulile privind compensarea creanțelor fiscale.	Măsura ar fi trebuit să fie de mare ajutor, în special pentru sumele de TVA solicitate la rambursare. Textul OUG a fost însă complet de opinii și norme ale MF și a fost făcut inaplicabil. Măsura ar fi fost neutră dacă nu ar fi devenit nocivă: contribuabilii care au compensate cu data decontului de TVA și nu a deciziei emise de fisc au trebuit să plătească dobânzi și penalități. Scor: proastă
61.	OUG 87/30.09.2010	Se abrogă impozitul minim, după mai puțin de 2 ani de aplicare.	Din nou, abrogarea este făcută în timpul anului, creând două perioade fiscale distincte. Scor: bună.
62.	OUG 117/30.12.2010	Se introduc în Codul fiscal contribuțiile sociale obligatorii, dar doar pentru activități dependente. Se introduce o declarație unică pentru toate contribuțiile sociale obligatorii.	Gafele făcute anterior în reglementarea contribuțiilor sociale a făcut clar că acestea trebuie reglementate în mod unitar. Din păcate, principiile care au stat la baza unui proiect de OUG publicat la sfârșitul lui august pe site-ul SGG nu s-au reflectat în textul acestei OUG. Treaba a fost făcută doar parțial, contribuțiile datorate de cei care nu obțineau venituri din contracte de muncă rămânând reglementate în afara codului fiscal, pentru încă un an. Reducerea numărului de declarații pentru angajatori a fost totuși o măsură bună. Scor: bună
63.	OUG 117/30.12.2010	Se reintroduce impozitul pe venitul microîntreprinderilor, în cota de 3%, în condiții similar cu cele existente anterior eliminării lui.	Impozitul pe venit este o alternativă simplificată la cel pe profit. Reglementarea lui însă a fost de multe ori defectuoasă, ceea ce a făcut ca el să fie văzut mai degrabă ca un instrument de reducere a sarcinii fiscale. Evoluțiile ulterioare ale reglementării acestui impozit mă fac să consider că reintroducerea lui a fost o idee mai degrabă greșită. Scor: proastă
64.	OUG 117/30.12.2010	Se prelungește perioada pentru care cheltuielile cu combustibilul pentru autoturisme, altele decât	

		unele categorii determinate, sunt nedeductibile, până la 31.12.2011.	Scor: proastă
65.	OUG 117/30.12.2010	Trimestrul IV este considerat an fiscal pentru reportarea pierderii.	Scurtează perioada de recuperare a pierderilor fiscale, cu aproape 1 an. Măsură cinică, greu de înțeles, chiar dacă impactul este unul îndepărtat și incert. Scor: foarte proastă
66.	OUG 117/30.12.2010	Pentru anumite tipuri de venit pentru care se calculează impozit cu reținere la sursă, impozitul să fie final.	Măsura este una firească, care ar fi trebuit introdusă mai demult. Aplicabilitatea este însă una limitată. Scor: bună
67.	OUG 117/30.12.2010	Pentru prima dată se introduce în Codul fiscal posibilitatea ca inspectorii să calculeze impozit pentru venituri a căror sursă nu a putut fi identificată, folosind metodele de control indirect. Sunt introduse completări în mod corespunzător și în Codul de procedură fiscală.	Am explicat la vremea respectivă de ce metodele de control indirect nu pot funcționa. Au trecut de atunci 3 ani în care nu au funcționat... Este în principal vorba de faptul că este foarte dificil, dacă nu imposibil, să folosești metode de control indirect fără un "moment zero". Acest moment zero nu va fi dat (mă refer la o declarație inițială de patrimoniu) din lipsă de voință politică. Prevederea este însă fundamental greșită pentru că transmite un mesaj imoral: dacă ești corect și îți plătești impozitele cota este de 16%, dacă nu ești corect și ești prins plătești tot atât... Scor: foarte proastă.
68.	OUG 117/30.12.2010	Se revine la data de 15 mai ca dată de depunere a declarației anuale de venit.	Probabil o greșeală... Scor: proastă
69.	OUG 117/30.12.2010	Se prelungește perioada de aplicare a accizelor nearmonizate la cafea, acestea urmând a fi zero din 2011.	Nevoia de bani... Scor: proastă
70.	OUG 117/30.12.2010	Se prezintă calendarul de modificare al accizei pentru țigarete, până în 2018.	Se confirmă trendul de creștere al accizei fixe și scădere al accizei ad valorem, dar și de creștere al accizei minime. Am explicat mai sus care sunt implicațiile. Publicarea calendarului dă însă predictibilitate, ceea ce

			permite producătorilor de țigări o mai bună planificare. Scor: neutră
71.	OUG 35/11.04.2011	Se amână data intrării în vigoare a obligației certificării de către consultant fiscal a declarațiilor de impunere, până la 1 ianuarie 2013 (ulterior a fost amânată din nou).	Prevederea ar trebui pur și simplu să fie abrogată, nu este normal să se creeze încă o sinecură unei bresle, sinecură care ar crește costurile de funcționare pentru firme. În plus, numărul consultantților fiscali este pur și simplu insuficient. Scor: bună
72.	OUG 49/31.05.2011	Se introduc, în sfârșit, măsurile de taxare inversă, dar doar la cereale (nu și la legume, fructe, carne, flori), până la 31.05.2013 (ulterior perioada a fost prelungită).	Măsurile de taxare inversă sunt singurele măsuri de combatere eficientă a evaziunii la TVA, fiind singura măsură care atacă cauza problemei și nu doar tratează efectele. De fapt, taxarea inversă în toate tranzacțiile B2B ar rezolva peste 75% din evaziunea la TVA. Aplicată doar sectorial, creează însă unele probleme producătorilor, aceștia fiind puși în poziția de a cere rambursare de TVA, rambursări care însă întârzie de cele mai multe ori. Scor: foarte bună
73.	OUG 29/31.08.2011	Se majorează termenul de emitere a unei soluții fiscale anticipate de la 45 la 90 de zile.	Măcar dacă ar fi respectat... Scor: neutru
74.	OUG 29/31.08.2011	Se înființează Registrul contribuabililor inactivi/reactivați	Registrul era absolut necesar în condițiile existenței unui nr din ce în ce mai mare de companii declarate inactive de fisc, iar contribuabilii trebuiau să se informeze cu privire la starea de inactivitate, în caz contrar facturile primite de la astfel de firme nu puteau fi folosite pentru înregistrarea cheltuielii. Scor: bună
75.	OUG 29/31.08.2011	Pe lângă modificările de mai sus, s-au rescris foarte multe articole, pentru a se clarifica unele formulări, proceduri. În plus a fost reglementată procedura de	

		asistență reciprocă pentru recuperarea creanțelor, cu state ale UE conform cu prevederile Directivei 2010/24/UE	Scor: bună
76.	OG 30/02.09.2011	Se introduc prevederi cu privire la tratamentul dpdv al impozitului pe venit și profit al transferurilor către o masă fiduciară. Se face clar că astfel de transferuri nu sunt impozabile.	Prevederile erau necesare ca urmare a introducerii prin Noul Cod Civil al instituției fiduciei, dar, din păcate, reglementarea a fost incompletă. Dacă s-ar fi reglementat și tratamentul dpdv al TVA (transferuri neimpozabile) este probabil ca fiducia ar fi fost din ce în ce mai folosită. Scor: bună
77.	OG 30/02.09.2011	Se introduce începând din 2013 posibilitatea companiilor de a opta pentru a face plăți anticipate la impozitul pe profit, pe baza profitului anului anterior.	Măsura este firească, funcționează la impozitul pe venitul din activități independente la persoane fizice. Intenția de a introduce această modalitate de plată în mod obligatoriu s-a lovit însă, așa cum era și normal, de o intensă opoziție din partea contribuabililor. Până la urmă, rațiunea a triumfat, regimul fiind introdus ca opțiune. Scor: bună
78.	OG 30/02.09.2011	Persoanele fizice devin rezidente în anul imediat următor celui în care petrec 183 de zile în România și nu după 3 ani, cum era până în acel moment.	O încercare de a colecta impozite de la străinii care obțineau venituri din străinătate în timp ce locuiau în România. Măsura este însă inutilă, astfel de persoane fiind în general foarte mobile. În loc să îi păstrăm în țară, i-am forțat să își schimbe rezidența în alte state... Scor: proastă
79.	OG 30/02.09.2011	Se introduce plata trimestrială a impozitului pe salarii și a contribuțiilor obligatorii pentru asociații, fundații, microîntreprinderi cu cel mult 3 angajați, persoane fizice autorizate și întreprinderi individuale	Măsură utilă de simplificare și o facilitate dpdv al cash-flow pentru astfel de entități. Aplicabilitatea este însă destul de limitată. Scor: bună
80.	OG 30/02.09.2011	Se revine la termenul de	S-a cam facut ping-pong cu acest termen... Prevederea îndreaptă eroarea

		declarare anterior, 25 mai.	anterioară. Scor: bună
81.	OG 30/02.09.2011	Se unifică regimul depunerii declarației anuale de către plătitorii de venituri pentru care se reține impozit la sursă, termenul fiind de 28 februarie.	Anterior mai existase un termen, 30 iunie, pentru anumite tipuri de rețineri. Scor: bună
82.	OG 30/02.09.2011	Se introduce posibilitatea plății impozitului pe venit de către taximetriști, pe baza normelor de venit.	Măsura este utilă, mai ales pentru simplificarea evidenței și deci a reducerii costurilor de administrare pentru această categorie profesională. Scor: bună
83.	OG 30/02.09.2011	Cotele de impozit pe clădiri, pentru clădirile nereevaluate cresc substanțial: între 10 și 20% pentru clădiri nereevaluate 3 ani (5 – 10% anterior) și între 30 și 40% pentru clădiri nereevaluate 5 ani (5 – 10% anterior).	O măsură greu de înțeles dpdv rațional. Sancțiunea existentă anterior era oricum una semnificativă, acum devenind pur și simplu imposibil de plătit. Astfel de măsuri pot fi justificate de o inflație mare sau de explozie a prețurilor la imobile, nicidecum în perioade de scădere a prețurilor... Scor: foarte proastă
84.	OG 30/02.09.2011	Se introduce o cotă de impozit de 5% din valoarea de inventar pentru unitățile turistice închise tot anul.	Scopul unei astfel de măsuri poate fi înțeles: să oblige proprietarii de astfel de unități să le opereze. Cum poate însă fi aplicată o astfel de măsură într-o perioadă de profundă criză economică? Și dacă hotelul este “deschis” doar o săptămână sau o zi, face asta o diferență? Scor: foarte proastă
85.	OG 30/02.09.2011	Imobilele și autovehiculele pot fi vândute și dacă se înregistrează datorii la impozitele locale iar declararea imobilului nu mai este condiționată de înregistrarea prealabilă în cartea funciară.	Substratul măsurii este oarecum hilar (deși măsura e corectă): fiscalul s-a trezit că nu poate executa silit clădirile sau autovehiculele contribuabililor, neavând o procedură prin care să achite autorităților locale impozitele restante. În plus, ținând cont de numărul imens de case construite fără autorizație (și care deci nu puteau fi înscrise în CF), s-a prevăzut obligația de declarare și plată a impozitului, fără înscriere în CF.

			Scor: bună
86.	OG 30/02.09.2011	Taxa hotelieră devine 1% (față de între 0,5 și 5% anterior)	Scor: neutră
87.	OG 30/02.09.2011	Pentru imobilele turistice de pe litoral impozitul se reduce cu 50% dacă sunt utilizate minimum 6 luni (și nu maximum 6 luni, cum era anterior).	Greu de înțeles și această măsură, pe litoral hotelurile fiind deschise în mod normal max 6 luni (multe nu au nici încălzire). Scor: foarte proastă
88.	OG 30/02.09.2011	Se introduce posibilitatea de a acorda scutiri pentru proprietarii care reabilitează termic clădirile (7 ani) sau renovează fațadele (5 ani) pe cost propriu.	Măsura este normală, în condițiile în care majoritatea reabilitărilor termice sunt făcute pe banii primăriilor. Scor: bună
89.	OG 30/02.09.2011	S-a introdus o mini-amnistie fiscală: pentru obligațiile restante la data de 31.08.2011 și achitate integral (împreună cu dobânzile) până la 31.12.2011, penalitățile erau anulate iar pentru cele achitate până la 30.06.2012, penalitățile erau reduse cu 50%.	Măsură corectă, ținând cont că dobânzile nu erau anulate. Scor: bună
90.	OUG 125/30.12.2011	S-au introdus în Codul fiscal și contribuțiile obligatorii datorate de cei care obțin venituri, altele decât cele din activități dependente.	Măsura era necesară pentru o reglementare unitară a acestora. Din păcate, a fost doar o măsură de formă, fără a schimba/ îmbunătăți fondul. Problemele au rămas. Scor: bună
91.	OUG 125/30.12.2011	S-a reglementat noțiunea de "impozit amânat" precum și alte câteva elemente necesare calculului impozitului pe profit pentru companiile care aplică Standardele Internaționale de	Scor: bună

		Contabilitate.	
92.	OUG 125/30.12.2011	Se modifică reglementările cu privire la deductibilitatea cheltuielilor cu combustibilul: acestea pot fi deduse 100% pe bază de foaie de parcurs, altfel sunt deduse doar 50%. Aceeași regulă se aplică și în ceea ce privește TVA plătit la achiziția autovehiculului sau pentru combustibil.	În lipsa acestei prevederi, limitările introduse în 2009 ar fi expirat. Scor: proastă
93.	OUG 125/30.12.2011	Plătitorii de venituri în baza contractelor civile de prestări servicii au obligația de a reține impozit 16% și contribuții sociale obligatorii.	Aparent inofensivă, această măsură a pus pe jar toate profesiile independente. Măsura nu a ținut cont de faptul că aveam un Nou Cod Civil conform căruia toate contractele de servicii profesionale erau contracte civile (Codul comercial fiind abrogat)! În plus, liber profesioniștii plătesc impozit anticipat în funcție de venitul anului anterior, deci măsura ducea la o dublă impunere! Măsura a trebuit a fi de urgent corectată, chiar dacă doar prin norme de aplicare. Scor: foarte proastă
94.	OUG 125/30.12.2011	Veniturile din închirierea de mai mult de 5 camere în scop turistic nu mai puteau fi impuse potrivit normelor de venit, ci pe baza datelor din contabilitate.	Măsura complică administrarea și crește evaziunea în domeniu. Scor: foarte proastă
95.	OUG 125/30.12.2011	Veniturile din arendă se impun similar cu cele din închiriere.	Măsură de lărgire a bazei impozabile. Scor: bună.
96.	OUG 125/30.12.2011	Contribuabilii care realizează venituri pentru care impozitul se calculează pe bază de norme de venit, dar al căror astfel de venit	Măsura este normală, trebuia introdusă încă de la început pentru că, în general, normele de venit sunt mici, aplicabile ca o alternativă simplificată la contabilitate.

		depășește 100.000 Euro, sunt obligați să calculeze venitul impozabil pe baza datelor din contabilitate.	Scor: bună
97.	OUG 125/30.12.2011	Se introduce impozit cu reținere la sursă pentru vânzările de deșeuri.	Aparent bună, măsura a dus însă la creșterea evaziunii în domeniu. Scor: proastă
98.	OUG 125/30.12.2011	Se introduce posibilitatea condiționării de către autoritățile fiscale a acordării codului de TVA.	Măsura a și fost implementată. Condiționările, reglementate prin OMF 1984/2011 (remember Orwell, Big Brother?), nu au făcut decât să întârzie înregistrarea în scop de TVA a firmelor nou înființate. Analiza de risc cerută de norme era făcută complet inutilă de faptul că nu a introdus și obligativitatea schimbării condițiilor în care codul de TVA a fost acordat (acționari, administrator, obiect de activitate). Complet inutil! Scor: foarte proastă
99.	OUG 125/30.12.2011	Se schimbă regula în cazul limitării cheltuielilor cu achiziția autovehiculelor, respectiv cu combustibilii: cheltuiala este deductibilă integral dacă mașina este folosită exclusiv în scopul afacerii, 50% în celelalte cazuri.	Măsura este una de normalitate, deși putea fi scrisă ceva mai puțin abrupt între 50 și 100%. Scor: bună
100.	OUG 125/30.12.2011	Se elimină declarația trimestrială pentru câștigul/ pierderea din transferul titlurilor de valoare.	Se reduce birocrăția asociată acestui tip de activități. Scor: bună
101.	OUG 125/30.12.2011	Se mărește plafonul de scutirea la TVA de la 35.000 Euro (119.000 lei) la 65.000 Euro (220.000 lei).	Se reduce numărul de plătitori de TVA. Scor: foarte bună
102.	OG 2/30.01.2012	Se reglementează procedura	Prevedere necesară pentru buna aplicare a convențiilor la care România

		amiabilă privind evitarea dublei impuneri.	este parte. Scor: bună
103.	OG 2/30.01.2012	Se introduce procedura pentru eliminarea dublei impuneri între persoane române afiliate.	Prevederea era necesară pentru eliminarea abuzurilor: ajustarea prețului de transfer între afiliați trebuie făcută la ambele capete ale tranzacției. Scor: bună
104.	OG 2/30.01.2012	Se reglementează cooperarea administrativă în domeniul fiscal.	Măsura se înscrie în tendințele manifestate pregnant pe plan internațional, de cooperare între state pentru a reduce abuzurile fiscale. Scor: bună
Nr.	Normă (PONTA)	Modificare	Comentarii
105.	OUG 15/08.05.2012	Se introduce o prevedere cf căreia contribuția de 5,5% la asigurările de sănătate este datorată doar pentru partea din pensie ce depășește suma neimpozabilă, de 740 de lei.	Măsura vine ca urmare a unei decizii, discutabile, a CC a României. Scor: neutru
106.	OG 16/28.08.2012	Se introduce posibilitatea suspendării executării deciziei de impunere contestate, cu condiția depunerii unei scrisori de garanție bancară.	Utilitatea acestei măsuri este destul de limitată, știut fiind că firmele au în general probleme de lichiditate iar scrisorile de garanție sunt emise de bănci în condiții similar cu cele ale acordării de credite. Totuși, în anumite cazuri măsura poate fi utilă. Scor: bună
107.	OG 15/29.08.2012	Pierderea fiscală a societăților absorbite într-un proces de fuziune poate fi preluată în societatea absorbantă.	Anterior acest lucru nu era posibil. Doar pierderea societății absorbite subzistă fuziunii. Scor: foarte bună
108.	OG 15/29.08.2012	Se face clar că reținerile la sursă în cazul contractelor civile nu	Prevederea era necesară pentru a elimina ambiguitățile generate anterior.

		sunt aplicabile persoanelor care desfășoară activități în mod independent sau profesiilor libere.	Scor: foarte bună
109.	OG 15/29.08.2012	Se introduce regimul plății TVA la încasarea facturii pentru companii mici (< 2.250.000 lei). TVA aferent facturilor emise de astfel de companii nu era nici exigibil nici deductibil până la plata facturii, dar nu mai mult de 90 de zile. Regimul era obligatoriu.	Măsura reprezintă aparent o facilitate pentru companiile mici. În realitate, le-a creat mari probleme acestora, companiile mari renunțând la furnizorii mici datorită dezavantajelor pe cash-flow și complicațiilor administrative (contabilitate dublă). Eroarea a fost recunoscută de reprezentanții MF, dar nu a fost corectată decât începând cu 1 ianuarie 2014. Scor: foarte proastă
110.	OG 15/29.08.2012	Dreptul de deducere pentru bunurile distruse de calamități, degradate sau constatate lipsă nu se mai ajustează. Din păcate, în cazul bunurilor furate se condiționează de existența unei hotărâri judecătorești definitive.	Măsura putea fi foarte bună, în lipsa formulării cerinței cu privire la existența hotărârii judecătorești, imposibil de obținut în cele mai multe cazuri. Scor: bună
111.	OG 15/29.08.2012	Se introduc facturi simplificate (bon fiscal, cu codul de TVA al cumpărătorului înscris pe bon) pentru cumpărături mai mici de 100 euro. În același timp, bonurile fiscale fără cod de TVA nu mai pot fi folosite ca document justificativ la deducerea TVA.	Măsură de simplificare, dar care a avut unele sincope, în primele zile după introducere. Scor: bună
112.	OG 15/29.08.2012	Se reglementează emiterea, transmiterea și stocarea facturilor electronice.	Aceasta ar trebui să devină în viitor regula și nu excepția. Scor: foarte bună

113.	OUG 63/7.11.2012	Se introduce posibilitatea autorităților locale să introducă o taxă nouă, pentru reabilitarea termică a blocurilor, în cazul în care cota de contribuție a proprietarilor a fost suportată de autoritățile locale.	Scor: bună
114.	OUG 84/13.12.2012	Declarațiile și termenele de plată scadente la 25 decembrie devin scadente la 21 decembrie sau ultima zi lucrătoare anterioară datei de 21 decembrie.	Măsura a fost luată doar din necesarul de a asigura guvernului resurse pentru plățile de sărbători, schimbând astfel regula generală atunci când termenele de declarare și plată cad în zile nelucrătoare (prima zi lucrătoare următoare). Scor: proastă
115.	OG 8/23.01.2013	Convențiile privind evitarea dublei impunerii nu mai sunt aplicabile în cazul unor tranzacții considerate artificiale.	Măsură antiabuz normală. Este de așteptat însă ca inspectorii să atace din ce în ce mai des plățile pentru servicii de consultanță, management, plătite către nerezidenți. Scor: bună
116.	OG 8/23.01.2013	Devin impozabile în România și serviciile prestate în afara României. Anterior, doar serviciile de consultanță și management erau impozabile în România, indiferent dacă erau prestate în România sau în afara ei (prevedere necesară pentru a se limita abuzurile).	Măsura este de un ridicol extrem, încalcă principiile de fiscalitate internațională și creează situații net defavorabile contribuabililor români. De ex: plata la hoteluri în străinătate ar fi trebuit a fi făcută prin reținerea a 16% impozit în România!!! Măsura a fost corectată ulterior, prin legea de aprobare a OG 8. Scor: foarte proastă
117.	OG 8/23.01.2013	Crește la 50% (de la 20%) deducerea suplimentară pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare.	Măsură utilă, ținând cont de nivelul extrem de mic al cheltuielilor private de cercetare. Scor: foarte bună
118.	OG 8/23.01.2013	Se limitează deducerea	Măsură în principiu corectă, momentul introducerii ei fiind însă greșit: piața

		amortizării pentru autoturisme la 1.500 de lei/lună, inclusiv pentru cele deja achiziționate.	autoturismelor noi era și în cădere liberă din 2008 iar astfel de măsuri nu fac decât să mărească problemele pieții – oricum foarte afectată și de alte măsuri de politică fiscală. În plus, măsura lovește grav în leasingul operațional și închirierea de mașini, limitarea aplicându-se și acestor companii, care nu pot astfel să își amortizeze fiscal capitalul. Greșeala a fost corectată ulterior, prin legea de aprobare. Scor: foarte proastă.
119.	OG 8/23.01.2013	Se introduce impozit pe venitul din activități agricole, silvicultură și piscicultură, conform unor norme de venit pre-stabilite. Se elimină reținerea de 2% din valoarea produselor predate la centre de colectare.	Măsură de largire a bazei impozabile, normală. Poate fi pus în discuție doar momentul în care a fost introdusă. Scor: bună
120.	OG 8/23.01.2013	Diurnele ce depășesc de 2,5 ori nivelul stabilit pentru instituțiile publice devin impozabile.	Măsură de largire a bazei impozabile, normală. Scor: bună
121.	OG 8/23.01.2013	Se modifică masiv regimul impozitului pe venitul microîntreprinderilor: <ul style="list-style-type: none">- Se reduce plafonul la 65.000 euro;- Devine obligatoriu, inclusiv pentru companiile nou înființate.	Greu de înțeles această măsură, în special prevederea re: obligativitate, ceea ce a dus și la critici severe din partea specialiștilor și contribuabililor. Măsura afectează și investitorii mari, pentru investițiile noi. Aceștia riscă ca toate cheltuielile înregistrate până la pornirea producției să nu fie deductibile. În plus, pentru multe companii a creat din nou doi ani fiscali. Eroarea a fost corectată prin legea de aprobare a OG 8. Scor: foarte proastă
122.	OG 8/23.01.2013	Se introduce un impozit cu reținere la sursă de 50% pentru plățile făcute către nerezidenți în conturi aflate în țări cu care	Încă o măsură care dovedește neînțelegere crasă a fenomenelor economice internaționale. Prevederea nici măcar nu se referă la rezidență, ci la locul de amplasare al contului... Oricum, efectul ei a fost foarte redus, relațiile comerciale dintre România și astfel de state fiind practic

		România nu are acord prin care să se realizeze schimb de informații.	inexistente. Măsura a fost corectată prin legea de aprobare a OG 8. Scor: foarte proastă
123.	OG 8/23.01.2013	Se instituie obligația declarării noilor asociați/ administratori pentru companiile înregistrate în ROI.	Măsură ce ar fi trebuit luată încă de la introducerea ROI. Scor: bună
124.	OG 8/23.01.2013	Se introduce acciza la bere (10 euro/hl) și băuturi fermentate, altele decât vin (25 euro/hl).	Măsură de creștere a veniturilor la buget, chiar dacă în UE nu mai există accize la bere. Creșterea impozitelor indirecte nu este recomandată atunci când ai nevoie de creșterea consumului... Scor: proastă
125.	OG 8/23.01.2013	Se introduc prevederi cu privire la posibilitatea stabilirii și a bazei pentru contribuții sociale obligatorii folosind metode de control indirect.	De remarcat însă că metodele de control indirect încă nu funcționează... Scor: neutru
126.	OG 8/23.01.2013	Se introduc prevederi cu privire la obligația depunerii unei declarații inițiale de patrimoniu și venituri de către persoanele supuse verificării.	Deoarece declarația se referă la patrimoniul la începutul perioadei controlate, prevederea poate fi văzută ca o "albire" a patrimoniului existent la momentul începerii controlului. Încercarea de a reglementa un moment zero este făcută astfel cu inabilitate, dar și într-un mod imoral. Scor: foarte prost
127.	Legea 168/29.05.2013	Se limitează aplicarea impozitului cu reținere la sursă în cazul serviciilor prestate de nerezidenți în străinătate doar la management, consultanță (existentă și anterior) dar și marketing, reclamă și publicitate,	Măsura era necesară pentru a corecta eroarea din OG 8/2013. Dacă pentru servicii de consultanță și management prevederea este justificată, pentru restul pare a fi o exagerare.

			asistență tehnică, cercetare și proiectare.	Scor: bună
128.	Legea 29.05.2013	168/	Persoanele juridice străine care desfășoară activitatea prin intermediul mai multor sedii permanente, plătesc impozit pe profit cumulat, nu pe fiecare dintre sedii.	Prevederea era necesară pentru a evita un infringement, motivat de discriminare. În mod normal, această prevedere nu ar fi trebuit să existe dacă interpretarea fiscului în astfel de cauze nu ar fi fost nerezonabilă. Scor: bună
129.	Legea 29.05.2013	168/	Limitarea la 1.500 lei/ lună a cheltuielilor cu amortizarea nu se mai aplică în cazul vehiculelor utilizate pentru servicii de urgență, pază, curierat, a vehiculelor utilizate de agenți de vânzări, școli de șoferi, a celor pentru drive-test, taximetrie sau utilizate pentru închiriere sau leasing operațional.	Măsura vine să corecteze eroarea din OG 8/2013 și o face chiar într-un mod mai larg decât era de așteptat. Scor: bună
130.	Legea 29.05.2013	168/	Se majorează ușor limitele pentru venituri neimpozabile din agricultură, viticultură și creșterea animalelor și se micșorează unele norme de venit.	Se reduce ușor sarcina fiscală recent introdusă pentru agricultori. Scor: bună.
131.	Legea 29.05.2013	168/	Companiile nou înființate cu capital social de minim 25.000 euro pot opta să nu înceapă activitatea ca microîntreprindere.	Măsura corectează eroarea din OG8/2013. Chiar dacă limita de capital social este restrictivă, măsura era extrem de necesară pentru investițiile mari, de tip Greenfield. Scor: bună
132.	Legea 29.05.2013	168/	Se limitează aplicabilitatea impozitului cu reținere la sursă de 50% la plățile pentru servicii. Rămâne însă condiția ciudată	Măsura era necesară pentru a se evita unele abuzuri, în special în comerț.

		referitoare la locul plății și nu la rezidența beneficiarului plății.	Scor: bună
133.	Legea 168/29.05.2013	Se introduce o acciză redusă pentru producătorii mici de bere (max 200.000 hl/ an)	Scor: bună
134.	Legea 168/29.05.2013	Diurnele peste limita de 2,5 ori cea platită angajaților din instituțiile publice sunt incluse și în baza de calcul a contribuțiilor sociale.	Măsura afectează în special companiile care au contracte în străinătate și este cu atât mai nocivă cu cât se aplică contractelor în derulare. Scor: proastă
135.	OUG 55/06.06.2013	S-a introdus o cotă de imp. pe venit de 85 % pentru sumele compensatorii acordate persoanelor cu funcții de conducere.	Măsura a fost destinată membrilor instituțiilor comasate în ASF, dar a fost greșit formulată și a fost aplicabilă tuturor. Corecția a venit prin Legea de aprobare, Legea 260/04.10.2013. Practic s-a dat o lege fiscală, pentru câțiva contribuabili... Scor: foarte proastă
136.	OG 16/30.07.2013	Se introduce cota redusă de 9% TVA la produse de panificație, făină, grâu și secară.	Măsura a fost prezentată ca o măsură importantă de reducere a fiscalității. În realitate, impactul ei este unul foarte mic, de sub 10 lei/ familie/ lună. Datorită și aplicării măsurilor de taxare inversă, se pare că evaziunea este în scădere în acest domeniu. Scor: bună
137.	OG 16/30.07.2013	Livrările de energie electrică și certificate verzi între comercianți de energie electrică sunt supuse măsurilor de taxare inversă.	Scor: bună
138.	OG 16/30.07.2013	Se reintroduce acciza pentru bijuterii din aur și platină, confecții de blănuri, iahturi, autoturisme cu capacitate de peste 3000 cmc, arme de vânătoare și cartușe cu glonț	Sunt afectate sever firmele care vând aceste produse. În ceea ce privește autoturismele – achiziția acestora devine practic prohibitivă. Continuă declinul consumului... Scor: foarte proastă

		pentru astfel de arme.	
139.	OG 16/30.07.2013	Se mărește acciza la alcool la 1.000 euro/hl, alcool pur (de la 750 euro/hl).	Creștere semnificativă a accizei într-o piață în care evaziunea este încă dominantă... Scor: proastă
140.	OMF 2524/24.08.2013 privind nivelul accizei minime	Acciza minimă este din nou majorată, de la 51,87 euro la 58,24 euro/1000 țigarete.	Din același ciclu. Să înțelegem că acciza minimă mare defavorizează brandurile de țigări ieftine, măbind prețul până la nivelul la care nu mai pot concura cu brandurile premium. Astfel de măsuri pot fi luate în condițiile în care evaziunea este mică – altfel piață este inundată de produse ieftine de contrabandă – ceea ce s-a și întâmplat. Scor: foarte proastă
141.	OG 28/30.08.2013	Se introduc accize și pentru motoarele de peste 100 cp destinate ambarcațiunilor.	Uitaseră probabil de ele în OG 16... Scor: foarte proastă
142.	OG 28/30.08.2013	Plățile privind impozitul pe venitul din activități agricole pot fi făcute și în numerar.	Măsura ține cont de gradul redus de folosire a serviciilor bancare de către persoanele de la sate, majoritatea plătitorilor acestui impozit. Măsura nu ajută însă deloc la modernizarea administrării fiscale. Scor: proastă
143.	OUG 88/20.09.2013	Persoanele care realizează venituri din chirii datorează contribuția la asigurări de sănătate (5,5%), indiferent de numărul contractelor sau de existența unui contract de muncă. Baza de calcul nu poate fi mai mică decât salariul minim pe economie, dar nici mai mare decât 5 salarii medii.	Încă o măsură de lărgire a bazei de calcul al contribuțiilor, foarte enervantă pentru contribuabili. În fapt, astfel de "lărgiri" vor mai exista dacă nu se reformează din temelii actualul sistem de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii. Scor: proastă
144.	OUG 102/15.11.2013	Se introduce posibilitatea ca firmele să opteze pentru un an	Măsură necesară firmelor care aplică standard internațional de contabilitate și fac parte din grupuri care au anul fiscal diferit de cel

		fiscal diferit de cel calendaristic.	calendaristic. Scor: bună
145.	OUG 102/15.11.2013	Se exceptează de la impozit pe profit câștigurile din vânzarea de participații la firme românești sau străine (cu condiția să fie în state din UE sau cu care avem Convenție privind evitarea dublei impuneri), cu condiția ca mai mult de 10% din titluri să fie deținute pentru mai mult de 1 an. Se reduce perioada de deținere pentru aplicarea Directivei subsidiarei de la 2 la 1 an. Se exceptează de la impozit dividendele primite din străinătate.	Acest set de măsuri pune România pe harta locațiilor posibile pentru companii de tip holding. Pentru a putea fi atractivi și a culege beneficiile acestei măsuri, mai sunt încă multe de făcut, în special în ceea ce privește contribuțiile sociale și stabilitatea legislativă. Măsura poate fi însă considerată ca fiind cea mai bună măsură de politică fiscală în perioada analizată. Scor: foarte bună
146.	OUG 102/15.11.2013	Cheltuielile cu sponsorizarea care nu sunt acoperite de credit fiscal (0,3% din cifra de afaceri, 20% din impozitul pe profit datorat) pot fi reportate 7 ani.	Măsură excelentă ce ajută la dezvoltarea și planificarea CSR. Scor: foarte bună
147.	OUG 102/15.11.2013	Se permite ca microîntreprinderile să realizeze venituri din consultanță și management de maxim 20% din total (anterior 0%).	Măsură inutilă, ținând cont de restrângerea aplicării regimului. Scor: neutru
148.	OUG 102/15.11.2013	Refacturarea de către compania de leasing a costului asigurării nu intră în baza de calcul a TVA.	Prevederea a fost introdusă ca urmare a unei decizii a CEJ. Anterior intrării în UE fiscalul a atacat companiile de leasing cerând TVA pentru astfel de sume și a avut câștig de cauză, din păcate, în instanțele românești – decizie care a afectat grav companiile de leasing și care a dus la

			<p>înființarea de către acestea a brokerilor de asigurare... Nu este singurul exemplu. Avem și un caz în care o decizie CEJ a fost obținută de o companie românească, în cazul TVA achitat pentru construcții ce sunt demolate.</p> <p>Scor: bună</p>
149.	OUG 102/15.11.2013	Se elimină cerința cu privire la hotărârea judecătorească în cazul bunurilor furate și se înlocuiește cu dovada emisă de organele judiciare.	<p>În sfârșit, realizează și legiuitorul că prevederea anterioară făcea articolul inaplicabil...</p> <p>Scor: bună</p>
150.	OUG 102/15.11.2013	Cursul de calcul al accizei rămâne cel publicat de BCE la 1 octombrie doar dacă acesta este mai mare decât cel din anul precedent, în caz contrar este cursul din anul precedent plus indicele prețurilor de consum (în România!). Astfel, cursul pentru 2014 devine 4.7380 în loc de 4.4485!	<p>O măsură cinică, în fapt doar o creștere de acciză, mascată de un curs majorat artificial. Între timp, ministrul bugetului se întreabă de ce nu se relansează consumul...</p> <p>Scor: foarte proastă</p>
151.	OUG 102/15.11.2013	Se introduce un impozit pe construcții, altele decât cele pentru care se datorează impozit pe clădiri, de 1,5% din valoarea contabilă.	<p>Aceasta este probabil singura măsură de politică fiscală care rivalizează ca toxicitate cu creșterea TVA la 24%. Măsura a fost introdusă fara consultări, fără o analiză de impact. A fost denumită "taxa pe stâlpi", dar afectează în principal investitorii din agricultură și în secundar pe cei din producția și distribuția de energie electrică.</p> <p>Scor: foarte proastă</p>
152.	OUG 111/19.12.2013	Regimul derogatoriu privind plata TVA la încasarea facturii devine opțional. Este eliminată și amânarea de 90 zile în cazul	<p>Măsura vine să repare eroarea din reglementarea inițială. Din nefericire corecția a întârziat foarte mult, fiind mai degrabă filtrată de iminența unei proceduri de infringement decât de voința reală a guvernanților de a corecta o greșeală din cauza căreia au avut de suferit multe companii mici.</p>

		neîncasării facturii.	Scor: bună
153.	HG 1309/28.12.2013	Se indexează în funcție de inflația pe ultimii 3 ani, valorile impozabile la calculul impozitelor locale.	Deși obligatorie conform legii, această indexare a fost pusă în discuție și contestată chiar de primul ministru, creând confuzie atât în rândul contribuabililor cât și al autorităților. Scor: neutră

Studiu pregătit de [Gabriel Biriș](#), Partener, Biriș Goran SPARL